

Годунко В.В., Зінковська В.О.

студентки 2-го курсу факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПУ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ У АДВОКАТСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

У всі часи свого існування адвокатура України це один із провідних правових інститутів громадянського суспільства та держави. Для підтримання статусу цього інституту важливим є дотримання принципу конфіденційності в стосунках адвокатів з клієнтами, правоохоронними органами, судом, а також в межах адвокатського співтовариства.

Термін «конфіденційність» походить від латинського «confidentia», що означає «довіра». Якщо мова йде про конфіденційну інформацію, то вона характеризується такими ознаками як довірча, секретна, що не підлягає розголошу.

Проблемні аспекти принципу конфіденційності досліджували в свої працях такі відомі вчені як Т.В. Варфоломєєва, І.Ю. Гловацький, С.В. Гончаренко, А.П. Задніпровський, О.Л. Жуковська, С.М. Логінова, В.М. Хабібুলлін, а також зарубіжні вчені – О.С. Горбунов, М.Ю. Барщевський, П.Є. Короткова, М. Молло, А.Ф. Коні, Ю.В. Пилипенко, А.М. Пшуков, А.Л. Ципкін.

Враховуючи необхідність комплексного підходу до проблеми забезпечення принципу конфіденційності, варто зазначити, що дана наукова проблема потребує свого подальшого дослідження.

Безпосередньо, найважливішою метою реалізації принципу конфіденційності є забезпечення довірливих відносин між клієнтом й адвокатом. Це полягає в тому, що клієнт повинен інформувати незнайому людину, тобто адвоката про обставини свого приватного життя, яким, в свою чергу, притаманний як позитивний, так і негативний характер. Без достатньої проінформованості адвоката неможлива належна правова допомога, тому цей принцип поряд з принципом незалежності адвокатської діяльності є фундаментом професії суспільного захисника. На жаль, помилки в реалізації вищезазначеного принципу спроможні завдати шкоду не тільки клієнту, адвокату, але й суспільству в цілому.

Під час виконання доручень клієнтів перед адвокатом постає необхідність дотримання принципу конфіденційності щодо інформації, яка стає відомою йому від клієнта й інформації, яка отримується адвокатом в процесі вирішення справи. Сукупність даної інформації підпадає під регулювання принципу конфіденційності, зокрема потребує кримінально-правового й цивільно-правового захисту.

Принцип конфіденційності адвокатської діяльності реалізовується через інститут адвокатської таємниці, яка має і правовий, і етичний характер.

Без зазначеного принципу стає неможливим належне надання професійної допомоги, здійснення захисту та представництва громадян у державі. На нашу думку, збереження конфіденційності будь-якої інформації, яка визначена як предмет адвокатської таємниці Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», або становить персональні дані про фізичну особу, які охороняються законодавством з питань захисту персональних даних, є правом адвоката у відносинах з усіма суб'єктами права, які можуть вимагати розголошення такої інформації, та обов'язком щодо клієнта і тих осіб, кого ця інформація безпосередньо стосується. Також закріплення цього принципу можна віднайти в Правилах адвокатської етики.

Кожен адвокат повинен проінформувати та пояснити дотримання принципу конфіденційності його помічникам та всім особам, які перебувають у трудових відносинах з адвокатом (адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням). Він зобов'язаний створити безпечні умови зберігання документів та інформації, отриманих від клієнта, адвокатських досьє та інших матеріалів, що знаходяться в його розпорядженні і містять будь-яку адвокатську таємницю.

«Дія принципу конфіденційності не обмежена в часі. Конфіденційність певної інформації, що охороняється правилами ..., може бути скасована тільки особою, зацікавленою в її дотриманні (або спадкоємцями такої фізичної особи чи правонаступниками юридичної особи), в письмовій або іншій зафіксованій формі» [3].

Варто зазначити, що існує досить велика кількість прямих порушень розглянутого принципу з боку адвокатів. Серед цих порушень можна виділити такі, що найчастіше спостерігаються в діяльності адвокатів з іншими суб'єктами, зокрема:

- 1) розголошення професійної таємниці;
- 2) порушення порядку зберігання конфіденційної інформації;
- 3) недотримання правил ознайомлення помічника адвоката до положень про конфіденційність інформації;
- 4) вплив на інших юристів своїм негативним прикладом, розпорядженнями або порадами [п. 3 ст. 78 Правил].

Проаналізувавши Кримінальний Кодекс України, ми зрозуміли, що законодавець не передбачає відповідальність адвоката за порушення принципу конфіденційності адвокатської діяльності та розголошення адвокатської таємниці. Суб'єкт, який найбільше покликаний захищати адвокатську таємницю, має до неї абсолютний доступ, не може нести меншу відповідальність у порівнянні з іншими суб'єктами вказаних правовідносин. Тому це питання на сьогодні підлягає великій дискусії.

Отже, спираючись як на вітчизняний історичний досвід, а також на сучасну юридичну практику можна зробити висновок про те, що дотримання принципу конфіденційності є одним з основних характеристик етичного портрету юридичного радника, а їх реалізація на належному рівні формує сприятливу громадську думку про здібності та професійну діяльність юриста (адвоката).

Список використаної літератури:

1. Северин К.М. Тенденції та пріоритети реформування законодавства України. м. Одеса, 2-3 жовтня 2015. С. 93-94.
2. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09 червня 2017 року [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/n0001891-17>
3. Барщевский М.Ю. Адвокатская этика. 2-е изд., испр. – М.: «Профобразование», 2000. 312 с. С. 135.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Храпенко Олена Олегівна**

Горунащенко В.В.

*студент 1-го курсу магістратури факультету прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції) Національного університету
«Одеська юридична академія»*

СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПОВЕДІНКИ АДВОКАТА У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Діяльність адвоката апriorі пов'язана з високими етичними вимогами. У преамбулі Правил адвокатської етики сказано, що надзвичайна важливість функціонального навантаження адвокатури вимагає від адвокатів слідування високим етичним стандартам поведінки [1].

Для надання кваліфікованої юридичної допомоги важливе значення мають не тільки професійні знання і навички, а й ті моральні якості адвоката, які складають основу його професійної діяльності.

В наш час Інтернет виступає важливим і популярним способом зв'язку та спілкування між людьми. Саме тому з кожним роком все більше адвокатів створюють сторінки в соціальних мережах, використовують Інтернет як спосіб пошуку клієнтів і надання їм кваліфікованої юридичної допомоги.